

OD MEDVĚDA K TITULŮM

Naši dávní předkové věřili v magickou moc slova: soudili, že vhodně vyřčené slovo může člověku prospět, slovo nadané zlou mocí zas všechno zkazit. Z těchto příčin třeba dnes neznáme původní pradávny název medvěda: nesměl se říkat nahlas, aly slovem nebylo přivoláno zvíře samo, a tak byl zapomenut. Praslované místo něho začali užívat opisu, dnešního názvu *medvěd*, který původně znamenal „pojídač medu“. Zásluhou různých rouhačů byla však víra v moc slova časem otřesena. Ale jejích zbytků začala operativně využívat moc duchovní i světská – a vznikly tituly. Titul byl zaklínadlem, které mělo tomu, kdo byl jeho nositelem, dát pocit moci, síly nebo aspoň důležitosti – i zároveň vděku vůči tomu, kdo mu název udělil. Udílení titulů se tak nadlouho stalo laciným, ale účinným prostředkem uplatňování moci. Přitom otitulování ani často nehleděli na vlastní význam názvu, jehož jsou nositeli. Třeba v 18. století můžeme najít titul *předseda arcibratrstva koženého pásku svaté Moniky*. Jistěže si ho jeho nositel vážil, jinak by jej nepřipisoval k svému jménu. A podobně je tomu i v našem století. Ale přece jen přibývá těch, kdo se nad významy slov zamýšlejí. Před lety nám jeden pan profesor vyprávěl s úsměvným pochopením, jak spolu s gratulacemi ke zvolení členem korespondentem ČSAV dostal i balík – korespondenčních lístků. Jiným nespokojencům zase vadí forma některých titulů: jedna mladá dáma mi kdysi s šeptem sdělila, že je teď – substitutkou. Tak ji totiž otituloval úřad, který ji přijal do pracovního poměru na přechodnou dobu, jako náhradu za pracovníci na mateřské dovolené.

Ale nedejme se odradit a piďme se po titulech dál. Kvůli příštím generacím. (Ať se vnuci jednou zasmějí!)